

๒

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	วงชีวิตของพยาธิหัวหนาม <i>Moniliformis dubius</i> Meyer, 1933 ในหนูขาวใหญ่
ชื่อผู้เขียน	นายปัญญา แซ่หู่่ง
วิทยาคาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาชีววิทยา
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชโลบล วงศ์สวัสดิ์ ประธานกรรมการ
	อาจารย์ ดร. อำนาค โรจนไพบูลย์ กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. นิมิตร มรกต กรรมการ

บทคัดย่อ

ทำการศึกษาวงชีวิตของพยาธิหัวหนาม *Moniliformis dubius* Meyer, 1933 ในห้องปฏิบัติการโดยใช้หนูขาวใหญ่ *Rattus norvegicus* เป็น definitive host และแมลงสาบอเมริกัน (*Periplaneta americana*) เป็น intermediate host ที่อุณหภูมิห้อง (22-26° C) ระยะ shelled acanthor ฟักออกเป็นตัวอ่อนระยะ acanthor ในทางเดินอาหารของแมลงสาบในวันที่ 3 หลังจากป้อนและไซผ่านทะเลสู่ลำไส้ไปเจริญอยู่ในช่องว่างภายในลำตัววันที่ 5 จากนั้นเจริญเป็นตัวอ่อนระยะ acanthella ที่เริ่มมี proboscis primordium ในวันที่ 16 หลังการป้อน และเจริญเป็นตัวอ่อนระยะติดต่อ cystacanth ระหว่างวันที่ 45-52 ของการทดลอง รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 45-52 วัน เมื่อนำตัวอ่อนระยะ cystacanth ป้อนให้หนูขาวใหญ่ และทำการตรวจจุลจากระหนูทุกวัน พบว่ามี shelled acanthor ปนออกมากับอุจจาระในวันที่ 31 หลังจากการป้อน รวมระยะเวลาการเจริญจากตัวอ่อนระยะ shelled acanthor จนถึงระยะตัวเต็มวัยที่ให้ shelled acanthor ออกมาในอุจจาระใช้เวลาทั้งสิ้นรวม 76-83 วัน

Thesis Title	The Life Cycle of Thorny-Headed Worms (<i>Moniliformis dubius</i> Meyer, 1933) in <i>Rattus norvegicus</i>		
Author	Mr. Panya Saehoong		
M.S.	Biology		
Examining committee :			
	Assist. Prof. Dr. Chalobol Wongsawad		Chairman
	Dr. Amnat	Rojanapaibul	Member
	Assoc. Prof. Dr. Nimit	Morokote	Member

Abstract

The life cycle of *Moniliformis dubius*, Meyer, 1933 were studied experimentally by using rats (*Rattus norvegicus*) as the definitive host and American cockroach (*Periplaneta americana*) serves as an intermediate host. At room temperature (22-26° C), the shelled acanthor hatched in mid-gut of *P. americana* 3 days after ingestion, releasing the acanthor which penetrated the gut wall into the haemocoel 5 days after ingestions. It further developed into acanthella with proboscis primordium 16 days after infection and cystacanth stage recovered 45-52 days after infection. Rat were fed with the cystacanth and their intestines and feces were examined every day. Shelled acanthor was found in feces on the 31st day of the infection. From the above results, the whole life cycle of *M. dubius* was determined to take 76-83 days.